

Секція: ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ НОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

УДК 06.35.31

О.М.Берестецька

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

**ВПЛИВ ОРГАНІЗАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА НА ЗНИЖЕННЯ СОБІВАРТОСТІ
ПРОДУКЦІЇ**

О.М.Berestetska

INFLUENCE OF PRODUCTION AT REDUCED PRODUCTION COSTS

Собівартість продукції визначають та аналізують за такими критеріями – центрами витрат (переходи, переділи, зміни, бригади, за нормами і фактичними показниками) та сферами відповідальності (матеріально-відповідальними особами – майстрами, енергетиками, механіками, начальниками змін, бригадами та ін.).

Центр витрат виступає як первинна структурна одиниця підприємства, в межах якої акумулюються витрати виробництва, а сфера відповідальності – ресурси, за які відповідають особи, що працюють у вказаному центрі та складають звіти за певний вид ресурсів, споживаних у ньому. Запропоноване трактування центру витрат і сфери відповідальності вносить ясність у ці поняття і знімає питання термінологічної плутанини в літературі з проблем обліку, коли автори по різному підходять до їх визначення.

При виділенні всередині підприємства центрів витрат одночасно з цим необхідно визначити матеріально-відповідальних осіб за витрачання окремих видів ресурсів, що стимулює зниження собівартості продукції. Доцільно також пов'язати результати роботи матеріально-відповідальних осіб по раціональному використанню ресурсів з системою стимулювання праці персоналу підприємства, адже у загальному циклі управління мотивація праці є однією з найважливіших функцій, на яку майже ніхто з науковців у галузі обліку не звертає увагу. Проблема мотивації праці посилюється в умовах ринкового середовища. Розробку показників раціонального використання та стимулювання оплати за економію ресурсів можна розглядати в якості одного із найважливіших шляхів зниження собівартості продукції та підвищення ефективності виробництва.

Собівартість залежить не лише від рівня використання ресурсів, а й від синергічного ефекту (гр. *synergos* – той, що діє разом) – поява нової продуктивної сили або якісно нових джерел розвитку, підвищення ефективності діяльності в результаті поєднання окремих частин, елементів, факторів в єдину цілісну економічну систему [1, с.359]. Це пояснюється тим, що ні сучасний працівник, ні найдосконаліша техніка окремо неспроможні виготовляти переважну більшість продукції, а їхнє поєднання зумовлює появу нової продуктивної сили і проявляється у зростанні обсягів виробництва продукції.

Існує залежність, яка проявляє себе у зниженні собівартості за умови зростання обсягу виробництва продукції, що обумовлено відносним скороченням постійних витрат у розрахунку на одиницю випущеної продукції. Отже, раціоналізація організації виробництва, управління і збуту є також суттєвим резервом зниження собівартості продукції на що треба звертати увагу при розробці бюджетів адміністративних і збутових витрат.

Література

1. Економічна енциклопедія: У трьох томах. Т.3./редкол.:...С.В.Мочерний (відп.ред.) та ін. –К.:Видавничий центр «Академія», 2002. -952с.